

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Освітньо-професійна програма

ФІЛОСОФІЯ

Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Галузь знань 03 – гуманітарні науки
Спеціальність 033 – Філософія

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна
2024 року,
протокол №

Введено в дію з 2024/2025 навчального
року наказом від
2024 р. №

Проректор з науково-педагогічної
роботи
_____ Олександр ГОЛОВКО

Харків 2024 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«ФІЛОСОФІЯ»

Освітню програму розглянуто та схвалено:

1. Науково-методичною радою Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна,
протокол № від 2024 р.

Голова науково-методичної ради,
проректор з науково-педагогічної роботи _____ Олександр ГОЛОВКО

2. Вченою радою філософського факультету,
протокол № від 2024 р.
Голова вченої ради факультету _____ Іван КАРПЕНКО

3. Науково-методичною комісією філософського факультету,
протокол № від 2024 р.
Голова науково-методичної комісії факультету _____ Сергій ГОЛІКОВ

4. Кафедрою теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б. Шада
протокол № від 2024 р.
Завідувач кафедри,
доктор філософських наук, доцент _____ Олег ПЕРЕПЕЛИЦЯ

ПРЕАМБУЛА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
Керівник робочої групи – гарант освітньої програми		
Перепелиця О.М.	завідувач кафедри теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б. Шада	д. філос. н., доцент
Члени робочої групи		
Голіков С.О.	доцент кафедри теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б. Шада	к. філос. н., доцент
Карпенко І.В.	декан філософського факультету	д. філос. н., професор

До проєктування освітньої програми долучені:

Представники роботодавців: Газнюк Л. М., д. філос. н., професор, завідувач кафедри гуманітарних наук Харківської державної академії фізичної культури; Толстов І.В., к. філос. н., доцент, завідувач кафедри філософії та соціології Українського державного університету залізничного транспорту.

При розробці проєкту Програми враховані вимоги:

Стандарту вищої освіти за спеціальністю 033 «Філософія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України 18.03.2021 року, № 328.

1. Профіль освітньої програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна Філософський факультет
Офіційна назва програми	Філософія Philosophy
Ступінь вищої освіти	Магістр
Кваліфікація, що присвоюється	Магістр філософії
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний 90 кредитів ЄКТС, термін 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію НД № 2189503, відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 16 червня 2016 р., протокол № 121 (наказ МОН України від 21.06.2016 №79-А. Термін дії сертифіката до 1 липня 2026 р.
Цикл/рівень	НРК України - 7 рівень, EQF LLL - 7 рівень, FQ – ENEA – другий цикл
Передумови	освітній рівень бакалавра або освітньокваліфікаційний рівень спеціаліста
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	до 31.12.2025 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Інформаційний пакет на сайті: http://philosophy.karazin.ua/
2 - Мета освітньої програми	
Мета програми	Підготовка фахівця-магістра для здійснення науково-педагогічної та консультативнометодичної професійної діяльності у галузі філософії.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	03 – Гуманітарні науки 033 - Філософія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма. Орієнтує на підготовку до організації та здійснення науково-дослідницької діяльності в галузі філософії, організаційно-навчальної та викладацької діяльності з філософських дисциплін в закладах загальної середньої освіти, професійнотехнічних навчальних закладах та коледжах, вищих навчальних закладах, консультативної діяльності з соціально-політичних, етичних, естетичних, релігійних питань у партіях та інших громадських організаціях.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Комбінована програма поєднує загальну освіту та професійну підготовку в області філософії з спеціальною підготовкою, що фокусується на більш глибокому розумінні засад і розвитку філософії, специфіки філософських дисциплін, зокрема, етики, естетики, логіки, філософії політики, права, культури тощо. Ключові слова: філософія, історія філософії, філософські дисципліни.

Особливості програми	поглиблене вивчення історії філософії, філософії культури, філософії науки, філософії релігії, філософії мистецтва, філософії права, значна практична підготовка студентів (обсяг практик – 19 кредитів ECTS)
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Магістр з філософії може працювати в науковій, організаційно-управлінській та освітній галузях на викладацьких та інших посадах у закладах загальної середньої освіти, професійно-технічних навчальних закладах та коледжах, вищих навчальних закладах, консультантом зі світоглядних, філософських, релігійних, етичних питань в суспільних організаціях. Відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010:</p> <p>1229.4 Керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання, 1239 Керівники інших основних підрозділів в інших сферах діяльності; 114 Вищі посадові особи громадських і самоврядних організацій, 1141 Вищі посадові особи академій наук і громадських організацій в соціально-культурній сфері, 1141 Вищі посадові особи політичних організацій, 1483 Менеджери (управителі) у соціальній сфері, 231 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів, 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів, 2019.9 Асистент, викладач вищого навчального закладу, 2433 Професіонали в галузі інформації та інформаційного аналізу, 2443 Професіонали в галузі філософії, історії та політології.</p>
Подальше навчання	Випускник може продовжити навчання в аспірантурі за програмою третього освітньонаукового рівня підготовки в галузі 03 – Гуманітарні науки, зокрема за спеціальністю 033 - Філософія.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	студентоцентроване навчання, застосування методів організації та здійснення, стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності, методів контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності, репродуктивних та проблемно-пошукових методів, використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій.
Оцінювання	Письмові екзамени, заліки, практика, виконання тестових завдань, контрольних робіт, написання філософських есе, виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань тощо, захист кваліфікаційної роботи. Оцінювання досягнень студентів: чотирирівнева (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), дворівнева (зараховано/ незараховано); 100-бальна.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні теоретичні і практичні завдання та проблеми у галузі філософії та гуманітаристики у процесі безперервного та актуального навчання, що передбачає проведення

	досліджень, застосування сучасних, інноваційних теорій та наукових методів і характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, нестандартного розв'язання завдань, критичного мислення, самостійності міркувань і умовиводів, навички інтелектуального пошуку, вміння виявляти та розв'язувати проблеми, прагнення до відкриття нового, залучення смислів, зокрема з інших предметних царин.</p> <p>ЗК2. Здатність організовувати та проводити дискусії з соціально-гуманітарних проблем, розробляти і впроваджувати соціально-гуманітарні проекти, спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК3. Здатність відстоювати значущість автономії розуму в суспільній свідомості та ролі наукового знання в усіх сферах діяльності, зокрема при плануванні, організації, проведенні освітньої та культурно-виховної роботи зі студентами вищих навчальних закладів.</p> <p>ЗК4. Здатність приймати обґрунтовані рішення, уникаючи інтелектуального конформізму, готовність завжди віддавати перевагу науковій достовірності, а не впливу авторитету.</p> <p>ЗК5. Вміння працювати в команді, в тому числі долати комунікаційні напруження та конфліктні ситуації, розподіляти зусилля з/між колегами, працювати на спільний результат з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов'язань.</p> <p>ЗК6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми і працювати над ними автономно.</p> <p>ЗК7. Готовність до співробітництва з колегами задля ефективного розв'язання поставлених завдань, допомога і підтримка колег в їх інтелектуальних зусиллях.</p> <p>ЗК8. Здатність оперативно аналізувати значні масиви текстів, генералізувати їх в загальну смислову структуру, писати власні тексти аналітичного та публіцистичного характеру в різних форматах (огляд, есе, реферат, стаття, комплексна аналітична робота).</p> <p>ЗК9. Оволодіння різними режимами та формами публічного мовлення, засобами та стратегіями інтелектуальної полеміки, вміння переконливо викласти власну експертну позицію</p> <p>ЗК10. Здатність генерувати нові ідеї, застосовуючи для вирішення пізнавальних задач ефективні стратегії і засоби.</p> <p>ЗК11. Здатність адаптуватися та діяти в нових проблемних ситуаціях.</p>
Фахові компетентності	<p>ФК1. Здатність викладати філософські дисципліни у закладах вищої освіти, застосовуючи сучасні методики викладання, (зокрема знання різних стратегій та моделей викладання) для досягнення оптимального освітнього результату із розумінням етичних засад педагогічної діяльності та готовністю дотримуватися їх у викладацькій діяльності.</p> <p>ФК2. Уміння розробляти та здійснювати дослідницькі проекти, використовуючи методологію та</p>

	<p>пізнавальні засоби, що властиві обраній філософській спеціалізації при аналізі певної наукової проблеми, залучаючи необхідні для цього знання, методики, джерела і досягати в результаті самостійних пізнавальних результатів.</p> <p>ФК3. Уміння користуватися у процесі педагогічної діяльності знаннями теоретичних основ філософської науки і суміжних галузей гуманітаристики та суспільних наук.</p> <p>ФК4. Уміння використовувати фахові філософські знання в процесі консультування із суспільнополітичних та ідеологічних проблем.</p> <p>ФК5. Систематичні знання та навички, які дозволяють використовувати історико-філософську спадщину в осмисленні та розв'язанні власних дослідницьких проблем.</p> <p>ФК6. Здатність самостійно формулювати та аргументувати актуальні філософські ідеї, з огляду на Навички фахового сприйняття результатів історико-філософського аналізу та інтерпретації творів, ідей та процесів філософської традиції.</p> <p>ФК7. Уміння застосовувати знання на практиці, розуміючи зв'язок спеціалізації з іншими напрямками філософського дискурсу й різними інтелектуальними й гуманітарними практиками.</p> <p>ФК8. Здатність обирати і застосовувати найбільш ефективну методологічну стратегію дослідження, використовувати основні методи філософського мислення, усвідомлюючи методологічну специфіку обраної спеціалізації.</p> <p>ФК9. Здатність критично працювати з філософськими текстами, застосовувати різні методи аналізу та інтерпретації (у тому числі іноземною мовою).</p>
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання	<p>ПРН1. Знання методик і форм організації та здійснення навчального процесу в вищій школі, вміння застосовувати навчальні засоби, необхідні для досягнення оптимального освітнього результату із здатністю викладати філософські дисципліни у вищих навчальних закладах, залучаючи сучасні методики викладання філософських дисциплін, розуміючи етичні засади педагогічної діяльності.</p> <p>ПРН2. Володіти різними режимами та формами публічного мовлення, засобами та стратегіями інтелектуальної полеміки, використовувати їх у культурно-організаційній роботі.</p> <p>ПРН3. Спроможність до організації та проведення заходів культурно-вихованого спрямування, популяризації досягнень сучасної філософської думки серед різних соціальнопрофесійних верств населення.</p> <p>ПРН4. Спроможність до ефективної, плідної та фахової комунікативної взаємодії з філософською, науковою спільнотою.</p> <p>ПРН5. Спроможність до критичної оцінки і прогнозування суспільно-політичних і культурних подій</p>

	<p>та явищ на підставі належного обсягу фахових філософських і гуманітарних знань, надання консультативних послуг.</p> <p>ПРН6. Знати теоретичні основи філософської науки і суміжних галузей гуманітаристики та суспільних наук, володіти фаховим словником і засобами виразу думки, знання традиційних і актуальних проблем філософії.</p> <p>ПРН7. Здатність до самостійних філософських досліджень з урахуванням спілкування з експертами різних галузей знань.</p> <p>ПРН8. Спроможність до підготовки навчальнометодичного забезпечення учбового процесу, проведення лекційних та семінарських занять з філософських дисциплін, організації самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів.</p> <p>ПРН9. Здатність до самостійного дослідження філософських проблем, їхньої актуалізації та продукування нових ідей.</p> <p>ПРН10. Спроможність до ефективної, плідної та фахової комунікативної взаємодії з філософською, науковою спільнотою.</p> <p>ПРН11. Знання прийомів та методів ведення філософських дискусій, письмового викладення філософських текстів.</p> <p>ПРН12. Здатність до застосовування знань на практиці.</p> <p>ПРН13. Знання сучасних методів наукового і філософського дослідження, методів і прийомів логічного аналізу.</p> <p>ПРН14. Здатність до критичного аналізу філософських текстів, оригінальної їхньої інтерпретації, генералізації їх в загальну смислову структуру, використовуючи історико-філософську спадщину в осмисленні та розв'язанні власних дослідницьких проблем, реконструюючи історичний поступ світової філософії, етапи її розвитку, еволюцію основних філософських ідей та проблем.</p> <p>ПРН15. Здатність до самостійних філософських досліджень з урахуванням спілкування з експертами різних галузей знань.</p> <p>ПРН16. Спроможність до здійснення дослідницької діяльності на базі критичного аналізу традиційних та сучасних філософських проблем</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</p>	<p>Освітній процес за спеціальністю 033 Філософія забезпечують 60 науково-педагогічних працівників, які працюють на 24 кафедрах Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Випусковою кафедрою за освітньо-професійною програмою є кафедра теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б. Шада, на якій працює 6 докторів наук, професорів, 14 кандидатів наук, доцентів. Всі науково-педагогічні працівники, задіяні до викладання професійноорієнтованих дисциплін, мають наукові ступені за спеціальністю.</p>

Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	В освітньому процесі використовуються приміщення за адресою: площа Свободи, 6, а саме: приміщення кафедр, 17 аудиторій (з них 5 потокових), навчально-методичний кабінет, кабінет для проведення лекційних занять та конференцій, кабінет для проведення практикуму з оздоровчих технологій, 4 комп'ютерні класи. Усі комп'ютери мають доступ до мережі INTERNET. Випускаюча кафедра – кафедра теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б. Шада займає 3 окремих приміщення у корпусі Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (м. Свободи, 6).
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Інформаційне забезпечення здійснюється на базі Центральної наукової бібліотеки (ЦНБ) Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, фонд якої складає понад 3 400 000 примірників, у т. ч. наукової літератури – понад 1 760 000, навчальної – біля 1 150 000, художньої – близько 400 000; більше 700 000 видань зарубіжної літератури. Навчально-методичне забезпечення підготовки за освітньо-професійною програмою складається з: програм навчальних дисциплін та програм практик, текстів (презентацій) лекцій, навчальнометодичних матеріалів до проведення семінарських, практичних занять, самостійної роботи, завдань поточного та підсумкового контролю, методичних вказівок до виконання контрольних робіт (в т. ч. на електронних носіях). В навчальному процесі в усіх курсах фахової підготовки широко застосовуються мультимедійні засоби навчання. Забезпеченість навчальнометодичною літературою дорівнює 100%.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	відповідно до Положення про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна права на академічну мобільність
Міжнародна кредитна мобільність	відповідно до Положення про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна права на академічну мобільність
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено.

2. Перелік компонент освітньо-професійної /наукової програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК1.	Педагогіка вищої школи	3	залік
ОК2.	Інтелектуальна власність	4	залік

OK3.	Глобальні проблеми сучасності	3	залік
OK4.	Філософія культури	4	екзамен
OK5.	Філософія науки	3	екзамен
OK6.	Філософія релігії	4	залік
OK7.	Філософія мистецтва	4	залік
OK8.	Філософія права	4	екзамен
OK9.	Аристотель і світова філософія	4	екзамен
OK10.	Методика викладання філософських дисциплін в вищій школі	4	залік
OK11.	Культура авторства	5	екзамен
OK12.	Медіафілософія	4	екзамен
OK13.	Історія філософії в просторі культури	4	екзамен
OK14.	Асистентська практика	9	екзамен
OK15.	Переддипломна практика	6	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових дисциплін:		65	
Вибіркові компоненти ОП			
Історія філософії			
ВК1.	Філософія історії / Філософія політики	4	залік
ВК2.	Соматичне буття людини / Філософія психоаналізу	4	залік
ВК3.	Філософія інформації / Філософія статі	4	залік
ВК4.	Аналітична філософія / Фундаментальна онтологія М. Гайдеггера	4	залік
ВК5.	Російська філософія та формування імперської ідеології / Постколоніальні студії	5	залік
ВК6.	Розмова з собою як практика метафілософії / Історія розвитку філософії в Харківському університеті	4	екзамен
Прикладна етика			
ВК1.	Сучасна корпоративна культура і міжкультурна комунікація / Мас-медіа та політика	4	залік
ВК2.	Соматичне буття людини / Філософія і етика психоаналізу	4	залік
ВК3.	Філософія статі / Етичні проблеми конфліктології	4	залік
ВК4.	Бізнес-етика і професійна етика / Етика управління	3	залік
ВК5.	Біоетика	5	залік
ВК6.	Інформаційна етика / Етика політичного дискурсу	4	екзамен
Загальний обсяг вибірових компонент:		25	
Загальний обсяг освітньої програми:		90	

2.2 Структурно-логічна схема ОП

OK5						*									*				
OK6						*									*				
OK7						*									*				
OK8						*									*				
OK9															*				
OK10	*		*	*			*				*								
OK11									*							*			
OK12		*										*							
OK13													*						
OK14		*	*						*	*		*					*		
OK15								*			*		*	*	*		*		*
BK1	*	*		*		*		*	*			*	*						
BK2	*	*		*					*				*					*	
BK3	*								*				*					*	
BK4		*		*								*	*					*	
BK5								*				*	*		*	*		*	*
BK6	*								*				*					*	

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16
OK1	*	*	*													
OK2				*												
OK3			*		*											
OK4						*	*									
OK5						*	*									
OK6						*	*									
OK7						*									*	
OK8						*									*	
OK9						*										
OK10	*	*	*					*								
OK11				*					*							
OK12					*						*					
OK13						*										
OK14	*	*	*					*			*	*				
OK15									*			*	*	*	*	*
BK1					*	*	*			*	*					
BK2					*	*					*		*			
BK3						*							*			
BK4						*							*			
BK5						*					*		*		*	
BK6						*					*				*	